

Advies naar aanleiding van de verkennende gesprekken gemeente Montfoort

Datum: 2 april 2022

OPDRACHT

Op verzoek van Lokaal Montfoort zijn wij aan de slag gegaan met de verkenning. De opdracht, die aan ons is meegegeven, is niet in 1 zin te vangen, maar bevat in ieder geval de volgende elementen:

1. Wat zijn de belangrijkste thema's, die de komende 4 jaar van belang zijn (denk daarbij aan de realiseerbaarheid);
2. Welk type akkoord moet er komen, een coalitieakkoord of een raadsakkoord;
3. Een voorzet voor de mogelijke samenstelling van het college.

Daarbij is ook aangegeven door Lokaal Montfoort, dat zij een zo breed mogelijk draagvlak belangrijk vinden en dat de samenwerking opgezocht moet worden. Uit de analyse van de gesprekken komen wij tot een aantal adviezen en aanbevelingen die wij aan Lokaal Montfoort meegeven.

Op 29 en 31 maart hebben wij met delegaties van alle 8 partijen gesprekken gevoerd. Bij het voeren van die gesprekken en het opstellen van dit verslag hebben wij ondersteuning ontvangen van Marije Willems namens de ambtelijke organisatie, en gebruik kunnen maken van de standpunten in de verkiezingsprogramma's van de partijen.

RESULTAAT VAN DE VERKIEZINGEN

Alle partijen hebben aangegeven wat de uitkomst van de verkiezingen zou kunnen betekenen voor het besturen van de stad in de komende vier jaar. Dat levert een heel divers beeld op. Want 15 zetels zijn verdeeld over 8 partijen en dat maakt het vormen van een college tot een hele puzzel. Vooral ook omdat veelvuldig is betoogd, dat gezien de uitslag van de verkiezingen een evenwichtige verdeling van partijen in het college en een breed draagvlak in de raad wenselijk is. Geen eenvoudige opgave.

Geconstateerd wordt ook dat de opkomst bij de verkiezingen weer lager was dan 4 jaar geleden. Dit vraagt om extra aandacht hoe de inwoner meer bij het bestuur te betrekken. Dat betekent dat wij dit punt hebben laten meewegen bij ons advies.

1. THEMA: focus op bouwen

Door alle partijen is in de gesprekken een aantal onderwerpen benoemd. Maar bij alle partijen stond met stip op één; een leefbaar Montfoort. Met andere woorden; er moet gewoond en gewerkt kunnen worden. Er moet gebouwd worden.

Daarnaast is door een aantal partijen ook een aantal andere dossiers naar voren gebracht. Maar leefbaarheid en wonen is de rode lijn uit alle partijen gebleken. Wij zullen daar aan de hand van relevante projecten onze analyse op geven.

Woningbouw locaties

Partijen zijn het eens dat er gebouwd moet worden. Over de Bleek bestaat eenduidigheid. Over de Doeldijk verschillen de meningen. De ontwikkeling van De Bleek is nu gekoppeld aan ontwikkeling van de Doeldijk. Deze zijn programmatisch complementair. De consequentie van opknippen zou verkend moeten worden. Daarnaast zijn alle partijen het eens over de ontwikkeling van IJsselvreugd. Vanuit onder andere de waterproblematiek stelt een aantal partijen voor om de aanpak te versnellen.

De Vaart en ontwikkeling De Geusplein

Partijen zijn verdeeld over het al dan niet slopen van gebouw De Vaart. Er is geen eenduidige meerderheid voor het een of het ander. Alle fracties willen wel een dorpshuis. Wij hebben begrepen dat instandhouding van het huidige gebouw, (1) afhankelijk is van de bouwtechnische staat, en (2) effect kan hebben op het nu met de buurt en Cazas wonen besproken programma met sociale woningbouw.

Scholencomplex

Wij hebben begrepen dat alle partijen een snelle realisatie van een nieuwe school willen. Kostenbeheersing, snelheid en haalbaarheid zijn voor alle partijen een voorwaarde. Op basis van de gesprekken is ons duidelijk geworden dat er wel verschil van inzicht is over het te doorlopen proces om snel tot een nieuw scholencomplex te komen. Naar onze mening vormt dit verschil van inzicht een complicerende factor bij het vormen van een nieuwe coalitie.

Bouwen en zorg

Een ruime meerderheid van de partijen heeft benoemd dat er ook zorg gerelateerd gebouwd moet worden voor specifieke doelgroepen zoals vastgelegd in de woonvisie, zoals door bijvoorbeeld door Obliet. Speciaal aandacht is daarnaast gevraagd voor een vorm van 24-uurszorg.

Zelfstandigheid

Geen van de partijen heeft aangegeven nu de zelfstandigheid van gemeente Montfoort ter discussie te willen stellen. Wel willen partijen voorbereid zijn op een mogelijke discussie daarover. Zo vraagt een aantal partijen zich wel af of in deze complexe bestuurlijke omgeving een zelfstandig Montfoort op termijn realistisch is. Benoemde voorwaarden voor zelfstandigheid zijn: een handhaafbaar lokaal voorzieningenniveau en een stabiel financieel beleid.

2. COALITIEAKKOORD of RAADSPROGRAMMA

De gewenste bestuurscultuur, de mate van dualisme en de wens tot meer betrekken van de inwoners zijn van belang bij de beslissing over een coalitieakkoord of raadsprogramma.

Partijen benoemen het gemis aan openheid voor inhoudelijk debat en wisselende meerderheden in de afgelopen bestuursperiode. In de gesprekken is een aantal elementen aangedragen hoe de bestuurscultuur te verbeteren:

- Volwassen relatie tussen raad en college.
- Meer debat op inhoud in de raad.
- Meer betrekken van de inwoners bij keuzes en beleid.
- Ruimte voor benen op tafel sessies met de raad.
- Afspraken en besluiten nakomen.
- Transparante bestuursstijl.
- Geen in beton gegoten stukken.
- Werken met wisselende meerderheden in de raad moet mogelijk zijn.
- Bestuur dat gebruik durft te maken van de kracht van de gemeenschap.

Bovenstaande elementen geven partijen de mogelijkheid meer invulling te kunnen geven aan het dualisme en de bijbehorende rolinvulling. Daaruit constateren wij dat een Raadsprogramma de meest geëigende vorm is.

Wij geven u ter overweging mee om hierbij ook de manier waarop nu de vergaderstructuur is ingericht te betrekken.

3. Mogelijke samenstelling nieuwe coalitie

Alle partijen constateren dat het, gezien de verkiezingsuitslag, gewenst is om tot een brede coalitie te komen. De meeste partijen hebben daarom uitgesproken dat, Lokaal Montfoort en de SGP deel zouden moeten gaan uitmaken van een nieuwe coalitie. Deze partijen liggen ook inhoudelijk dicht bij elkaar.

Dan is de vraag wie er nog meer toe zouden kunnen treden tot de coalitie om een meerderheid te krijgen. Op basis van de inhoudelijke standpunten, de gesprekken en de gewenste brede coalitie constateren wij dat aanvulling met CDA en CU het meest voor de hand ligt.

Mede rekening houdend met onze opmerkingen onder de thema's genoemd op pagina 2, brengen wij onderstand tweeledig advies uit.

1. Op basis van de gesprekken, inhoud en standpunten lijkt een coalitie van Lokaal Montfoort, SGP, CDA en ChristenUnie het meest logisch.

2. Een goed functioneren van deze coalitie is in onze ogen er bij gebaat als op het meest lastige punt in deze verkenning helderheid wordt geschapen. Dat wil zeggen dat de partijen van deze coalitie niet van mening zouden moeten verschillen over hoe de inwoners het snelste een nieuw scholencomplex krijgen.

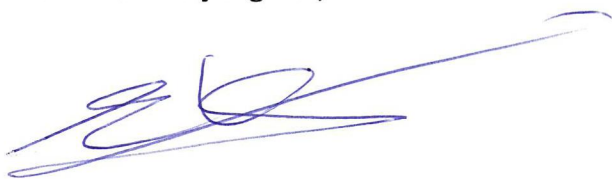
VERVOLG

Als vervolg op dit advies kunnen dan de fractievoorzitters van Lokaal Montfoort, SGP CDA en ChristenUnie worden uitgenodigd voor een gesprek om dit advies te bespreken. Afhankelijk van de bereidheid om met elkaar daadwerkelijk te gaan onderhandelen, kan deze verkenningsfase worden afgerond.

Overigens maken wij graag van deze gelegenheid gebruik om een aantal voor het vervolg relevant zijnde onderwerpen te duiden.

- Wij kunnen ons voorstellen dat met betrekking tot het scholencomplex, bij het formatieproces afspraken worden gemaakt over een onderzoek op hoofdlijnen om te zien of de gewenste snelheid voor de realisatie van een scholencomplex gediend is met heroverweging van de locatiebeslissing.
- Wij kunnen ons ook voorstellen dat bij vervolgkeuzes omtrent ontwikkeling van De Vaart een actueel bouwtechnisch onderzoek wellicht behulpzaam kan zijn.
- Wij kunnen ons ten slotte voorstellen dat de nieuwe raad tot een duidelijke prioritering komt van de mogelijke uitbreidingslocaties.

Met vriendelijke groet,

E.L. Jansen, informateur

M.N. Kallen-Morren